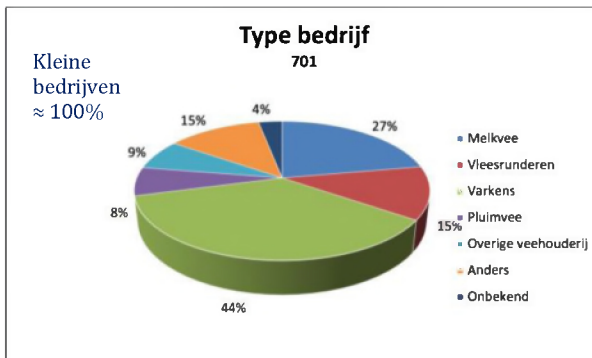

De VABIMPULS methodiek: Integrale benadering door onafhankelijke deskundigen

Januari 2022

De VABIMPULS aanpak is gericht op het ondersteunen en begeleiden van VAB eigenaren bij het vinden van eigen oplossingen voor de leegstaande of aanstaande vrijkomende gebouwen. Daarbij probeert de VABIMPULS deskundige vooral mee te denken in de analyse van de problematiek en oplossingsmogelijkheden, met oog voor alle aspecten die daarbij een rol spelen. Niet alleen de ruimtelijke eisen en regelgeving (hoewel die in vrijwel alle trajecten een belangrijke rol spelen), maar ook de persoonlijke en familieomstandigheden van de eigenaar, de financiële haalbaarheid en langere termijn perspectieven, de wensen en verwachtingen van de buurt, kansen voor natuur en landschap, etc.

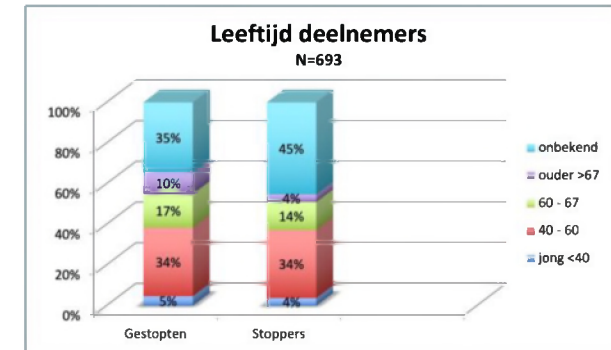
En vooral vanuit een onafhankelijke positie, waarbij wensen en ideeën van de eigenaar niet vanzelfsprekend zwaarder wegen dan belangen van gemeente en andere stakeholders.

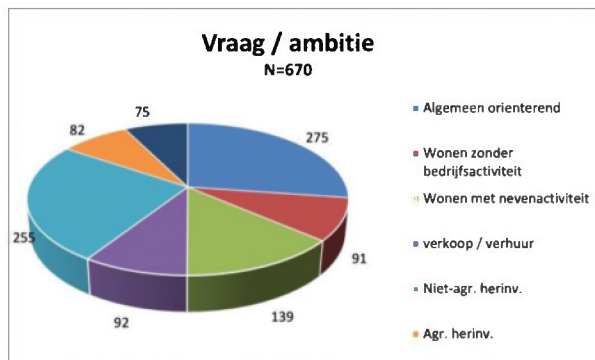
Met inmiddels 700 deelnemers blijkt de regeling de doelgroep intensieve veehouderij goed te bereiken. Bij het merendeel van de deelnemende bedrijven gaat het om varkenshouders (eventueel in combinatie met melkvee of runderen). Overige veehouderij omvat o.a. pelsdierbedrijven. "Anders" heeft veelal betrekking op akker- of tuinbouw.

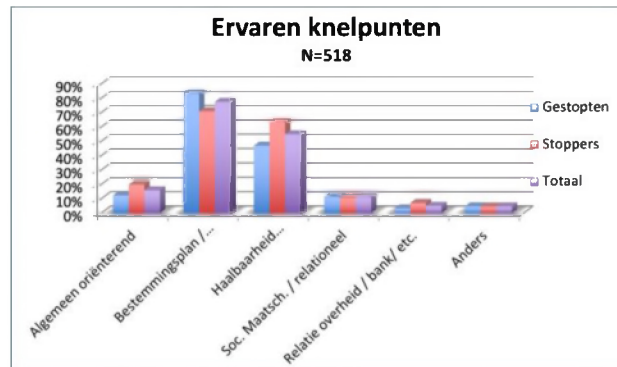
De toegewezen vouchers zijn vrijwel gelijkmatig verdeeld over nog actieve agrarische bedrijven en niet meer actieve agrarische bedrijven, waar wel nog een agrarische bestemming (intensieve veehouderij) op rust. Ca. 75 deelnemers hebben de locatie leeg gekocht of uit erfenis verkregen.

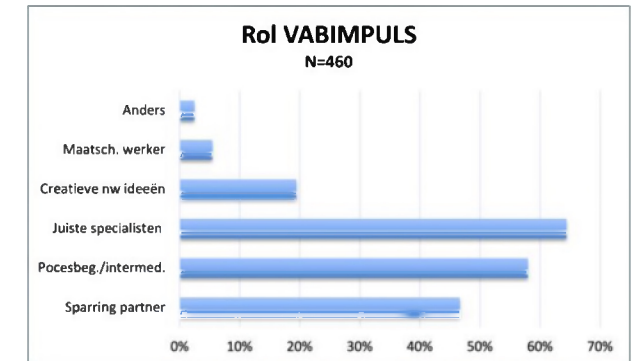
Van vrij veel deelnemers is de leeftijd (nog) onbekend. Toch lijkt het erop dat bij de reeds gestopte bedrijven het percentage oudere deelnemers iets hoger ligt. De problematiek ligt in deze beide groepen dan ook verschillend: kleinschalige bedrijvigheid als neveninkomsten versus behoefte aan voortzetting/-omschakeling van bedrijvigheid.

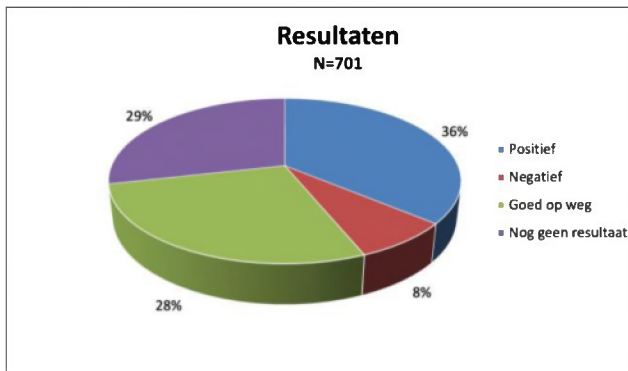
Veel deelnemers (zeker bij de nog actieve bedrijven) oriënteren zich op mogelijkheden na stoppen. Daarbij valt op dat de behoefte om te blijven wonen leidend is. Ook waar plannen worden ontwikkeld voor bedrijfsmatige (neven)activiteiten is blijven wonen op de locatie in veel gevallen een drijfveer. Het laatste jaar zien we een toename van nog actieve veeteeltbedrijven. Daarbij neemt de behoefte aan algemene oriëntatie en onderzoek naar niet-agrarische herinvulling toe.

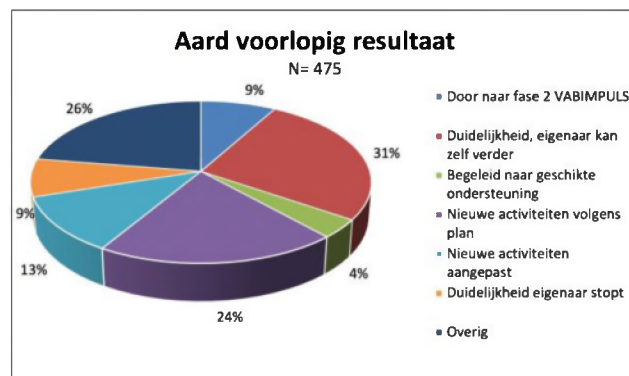
Noodzakelijke bestemmingswijziging is voor nagenoeg alle deelnemers een knelpunt in de ontwikkeling van een alternatieve invulling. De stijgende deelname van nog actieve bedrijven weerspiegelt zich in de stijging van de zorg m.b.t. de economische haalbaarheid van een nieuwe invulling. Tijdens de uitvoering van het VABIMPULS traject blijkt geregeld dat de zakelijke problematiek wordt overschaduwed door de emotionele problematiek verbonden aan het staken van de onderneming.

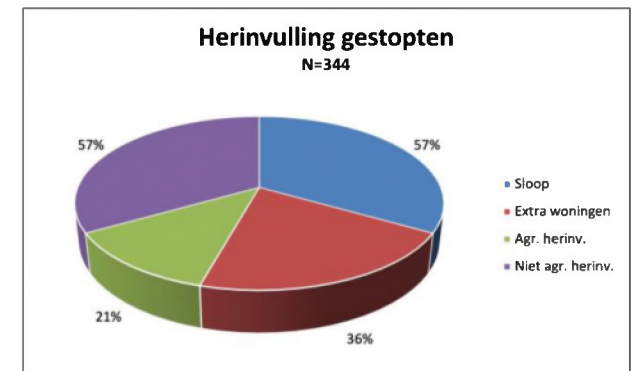
De VABIMPULS methodiek komt tot uiting in de verschillende rollen die de deskundige vervult. Inzet van geschikte specialistische expertise om de (on)mogelijkheden in kaart te brengen is in de meeste gevallen onvermijdelijk. Maar vrijwel altijd gaat dat gepaard met inspanningen om de eigenaar met een open mind naar de vraagstukken en de omgeving te laten kijken en een intermediaire rol (veelal in de relatie met gemeenten). Vaak levert dat intensieve ondersteunings-/begeleidingstrajecten op.

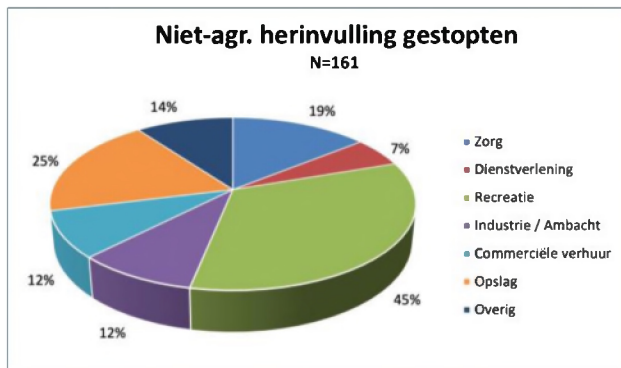
Een positief resultaat wordt bereikt wanneer de eigenaar zich geholpen voelt en zelfstandig (of met externe ondersteuning) zijn (nieuwe) plannen verder kan uitwerken of daadwerkelijk aan de slag kan met de realisering van zijn plannen. Hoewel een groot deel van de trajecten nog in uitvoering is blijkt de VABIMPULS benadering succesvol in de ondersteuning van die eerste stappen.

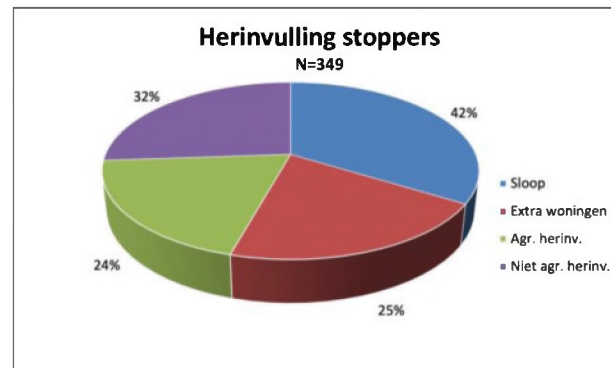
In de meeste gevallen leidt het traject ertoe dat de eigenaar duidelijkheid heeft gekregen over de (on)mogelijkheden van zijn ideeën en zelfstandig verder kan met het ontwikkelen, uitwerken of realiseren van de plannen. Een aantal eigenaren is in staat gebleken om met de ondersteuning vanuit VABIMPULS tijdens het traject zijn ideeën uit te werken tot realiseerbare concepten.

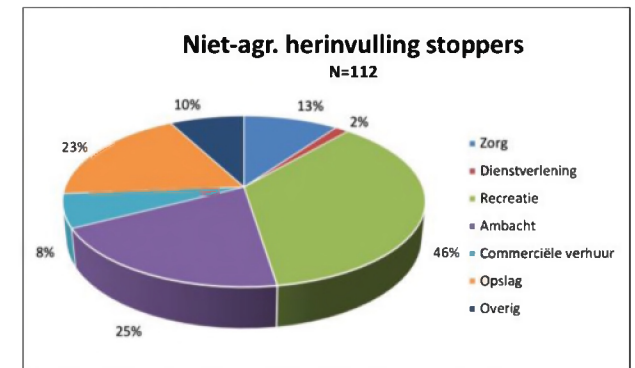
De meeste gestopte agrariërs blijken geen plannen te hebben voor nieuwe agrarische bedrijvigheid. Waar dat wel zo is speelt de behoefte om op een andere manier om te gaan met de natuur een belangrijke drijfveer. In veel gevallen worden de agrarische activiteiten gecombineerd met activiteiten op het terrein van recreatie of zorg. Opvallend is dat (mede onder invloed van de Ruimte voor Ruimte regeling) ruim een derde van de gestopte agrariërs streeft naar woningbouw of ontwikkeling van bouwkvavels.

In bijna de helft van de plannen voor herinvulling van de locatie door gestopte agrariërs speelt (verblijfs)recreatie een rol. Vaak bouwt die herinvulling voort op al eerder ontwikkelde (kleinschalige) neven-activiteiten.

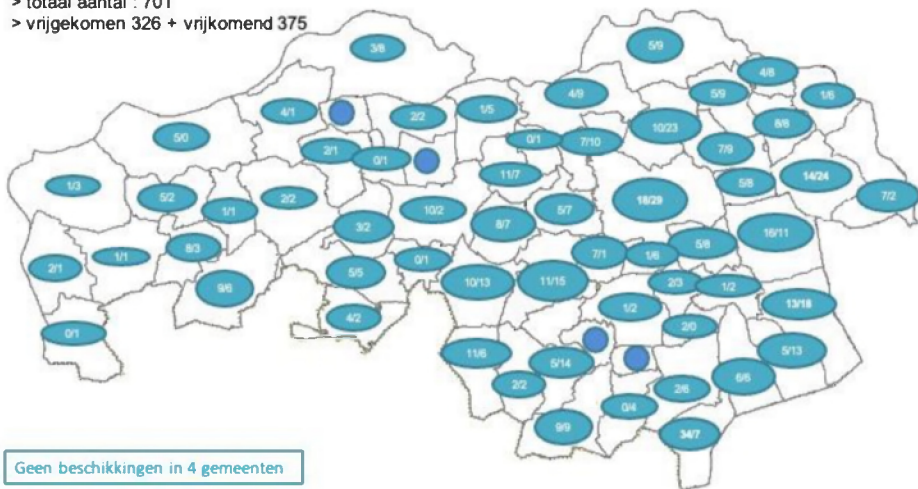
Bij de agrariërs die nog actief zijn heeft een groter gedeelte ambitie om een agrarisch bedrijf voort te zetten dan bij de niet meer actieve veeteeltbedrijven. Omdat deze deelnemers de voucher meer dan gestopte agrariërs gebruiken om zich te oriënteren op de mogelijkheden na beëindiging betreft het hier nog vooral wensen voor de toekomst, waarvan de haalbaarheid nog moet worden onderzocht. De emotionele drempel van het afscheid nemen van het agrarisch bedrijf speelt in deze fase vaak een grote rol.

De ontwikkelde plannen voor niet agrarische herinvulling van nog actieve agrariërs komen overeen met die van de reeds gestopte bedrijven. Ook hier hebben veel plannen betrekking op (verblijfs)recreatie en zorg, veelal in combinatie met het gedeeltelijk voortzetten van de agrarische bedrijvigheid. Ook veel nog actieve agrariërs onderzoeken de mogelijkheid van woningbouw of ontwikkeling van bouwkvavels.

Aantal toegekende beschikkingen per gemeente 31 december 2021

> totaal aantal : 701
> vrijgekomen 326 + vrijkomend 375

VABIMPULS

De spreiding van de deelname over de Brabantse gemeenten neemt toe. In vrijwel alle gemeenten zijn VABIMPULS casussen in uitvoering. Het zwaartepunt ligt vanzelfsprekend in (Zuid)-Oost Brabant.

Steeds vaker worden deelnemers door gemeenten gewezen op de mogelijkheid van ondersteuning binnen VABIMPULS.

Tegelijkertijd neemt het casus-overstijgend overleg tussen VABIMPULS en gemeenten toe, wat enerzijds leidt tot effectievere ondersteuning en anderzijds tot voeding voor gemeentelijke beleidsontwikkeling en daarnaast meer ervarings- en kennisdeling en kennisontwikkeling.

Beschikkingen	aanvragen	beschikkingen	Afgerond VABIMPULS	actief
vrijgekomen	367	326	168	158
vrijkomende	401	375	148	227
Totaal	768	701	316	385

De VABIMPULS voucherregeling heeft inmiddels een brede bekendheid in Brabant. Met 700 deelnemers (ondanks een vertraging in het aantal aanvragen in de Corona periode) is de regeling zeer succesvol. De behoefte aan ondersteuning is en blijft groot bij agrariërs die voornemens zijn te stoppen. Vooral als gevolg van langdurige besluitvormingsprocedures rond regelgeving en bestemmings-mogelijkheden (en in de afgelopen periode ook mede als gevolg van de beperkende Corona maatregelen) duren de vouchertrajecten vaak langer dan gepland. Daarom wordt nu extra aandacht gegeven aan de afsluiting van de casussen.

Goed te vermelden dat de kolom "vastgesteld" betrekking heeft op afgeronde projecten waarvan de subsidie definitief is vastgesteld. Daarnaast zijn er nog ruim 50 projecten afgerond, waarvan op dit moment de administratieve afhandeling plaatsvindt.